

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Головка А.А.

*кандидат політичних наук,
Національний інститут стратегічних досліджень*

ЄВРОПЕЙСЬКІ ВИБОРИ 2019: НАСЛІДКИ ДЛЯ ДЕРЖАВНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Абстрагуючись від внутрішньополітичних процесів в Україні пов'язаних із цьогорічними виборами варто проаналізувати більш глобальні політичні зміни пов'язані із результатами виборів до Європарламенту (23-26 травня 2019 р.), у першу чергу їх наслідків для національної безпеки та інтересів України. Доречно підкреслити, що ті «зрушення» в суспільно-політичній конфігурації ЄС (їх буде описано нижче), які стали очевидними на тлі електоральних новин обумовлюють відповідне коригування європейського вектору зовнішньої активності Києва, зокрема в питаннях досягнення домовленостей із ЄС щодо спільної протидії сучасним загрозам державній безпеці України та загальноєвропейській системі безпеки.

Перш за все, основними змінами, які стали очевидними після оприлюднення результатів європейських виборів (*див. таблиця 1*) є:

1. Падіння рівня довіри до традиційних партій «Великої коаліції» (європейських консерваторів та соціал-демократів), що підтверджується втратою останніми більшості в Європарламенті.

2. Збереження (завдяки достатньо високим результатам лібералів) переваги єврооптимістів над євроскептиками.

3. Зростання (хоч і не достатнє для формування більшості) кількості депутатів від популістичних, ультраконсервативних та антиміграційних партій.

4. Покращення позицій лояльних до України партій «зелених». Падіння рівня довіри до «лівих» політсил.

Загалом, спираючись на експертні оцінки результатів виборів Європарламенту можна відзначити, що значна частина депутатів, яких умовно позначають як «друзі України» (йдеться про Ребеку Хармс, Ельмара Брока, Анну Більдт, Тунне Келам, Лайму Андрікієне та інші) або не балотувалися або не пройшли до теперішнього складу Європарламенту. Разом з тим, мало імовірним є посилення антиукраїнських настроїв серед європарламентарів враховуючи кількісне зростання традиційно лояльних до Києва лібералів та «зелених», а також повторне обрання значної частини «проукраїнських» євродепутатів (Іван Штефанец, Сандра Калнієте, Даріуш Росаті, Міхалель Галер та інші).

**Кількість місць отриманих політичними групами
після виборів до Європейського парламенту 2019 [3]**

Політична група	Кількість отриманих мандатів 2019	Зміна кількості мандатів відносно попередніх виборів 2014 року
Європейська народна партія	179	– 38
Прогресивний альянс соціалістів та демократів	153	– 34
Альянс лібералів і демократів за Європу	105	+ 37
«Зелені» – Європейський вільний альянс	69	+ 17
Європейські консерватори та реформісти	63	– 13
«Європа націй і свобод»	58	+ 22
«Європа свободи і прямої демократії»	54	+ 13
Європейські об'єднані ліві/Ліво-зелені Півночі	38	– 14
Незалежні кандидати та інші групи	32	–

Безумовно у контексті репрезентації українських інтересів на загальноєвропейському рівні важливим є врахування факторів ризику, які проявились протягом останніх тижнів: перш за все, суперечливе рішення щодо поновлення членства РФ в ПАРЄ [1], а також наявні розбіжності у питанні вибору кандидатури на пост голови Єврокомісії (зважаючи на безрезультатні переговори між лідерами держав і урядів країн-членів Європейського Союзу, які проводились 21 червня 2019) [2]. Проте новообраний депутатський корпус дозволяє говорити про збереження необхідного рівня підтримки України з боку ЄС. Головні кандидатури на посаду глави Єврокомісії (перш за все йдеться про М. Вебера) також є позитивним сигналом, даючи можливість прогнозувати більш жорстку позицію щодо «Nord stream-2», або, принаймні, досягнення консенсусу між Москвою, Брюсселем та Києвом, що передбачатиме вплив ЄС на російське керівництво і збереження необхідного Києву рівня транзиту газу через українську ГТС. Не дивлячись на негативні наслідки вже згаданого рішення ПАРЄ, все ж прогнозованим є подальше збереження санкцій проти Росії, яке, очевидно, буде проведено під впливом США. Буде збережено дипломатичний тиск на Москву в питаннях деескалації конфлікту на Донбасі (хоча зважаючи на практику попередніх років малоімовірним є серйозний прогрес у переговорах)

Збереження координаційної та фінансової підтримки реформ в Україні, однак при посиленні вимог щодо їх практичних результатів. Зокрема

використання фінансових фондів задля підтримки позитивного тренду зростання економіки Україні, при збереженні вимог подолання корупції, приватизації збиткових державних підприємств та оптимізації державного менеджменту. Збереження підтримки інтеграції України до Європейського політичного та економічного просторів, але відсутність конкретних обіцянок по строкам переговорів щодо членства в унії (очевидною є пріоритетність *Балканського* напрямку розширення ЄС над *Східноєвропейським*).

Підсумовуючи вищенаведені тези, слід підкреслити, що існуюча інформація дозволяє прогнозувати відсутність кардинальних змін у позиції ЄС щодо України і питань пов'язаних із її державною безпекою, традиційно політика Брюсселя буде конструюватися на основі врахування геополітичних тенденцій від Росії та США, а також на суспільно-політичних настроях в країнах-членах ЄС, загального сприйняття європейською громадськістю інтеграційних прагнень Києва.

Список використаних джерел:

1. Кінець Ради Європи: що має робити Україна у відповідь на скандальне рішення ПАРЄ [Електронний ресурс]. – «Європейська правда». – Режим доступу: <https://www.euointegration.com.ua/articles/2019/06/25/7097722/>
2. Лідери ЄС не домовилися, хто займе топ-посади після виборів в Європарламенту [Електронний ресурс]. – «Уніан». – Режим доступу: <https://www.unian.ua/world/10592538-lideri-yes-ne-domovilisya-hto-zaume-top-posadi-pislya-viboriv-v-yevroparlament.html>
3. Офіційний сайт Європейського Парламенту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.europarl.europa.eu/news/en>